

Commissie
Bezwaarschriften

Wettelijke basis: Wet van 2007
van 22 december 2007 (S. 100)

verslag

2017

2018

2019

Inhoudsopgave	
1. Inleiding	2
<i>Inhoud jaarverslag</i>	2
2. Ervaringen met de procedure	3
2.1 Instroom van bezwaarschriften	3
2.2 Advies- en beslistermijnen	3
2.3 Uitstel van behandeling en wachttijden	4
2.4 Nader overleg en onderzoek	4
2.5 Behandelduur bezwaarschriften	5
2.6 Aantal behandelde bezwaarschriften / uitgebrachte adviezen	5
2.7 Het aantal bezwaarschriften per afdeling	7
2.8 Hoorzitting	8
2.9 Zonder hoorzitting afdoen	8
2.10 Ingetrokken bezwaarschriften	9
3 Het advies	10
3.1 Afwijken van het advies van de Commissie	11
3.2 Kosten	11
4. Aanbevelingen van de Commissie Bezwaarschriften	12

1. Inleiding

De Commissie Bezwaarschriften behandelt bezwaarschriften die zijn ingediend tegen besluiten van de gemeente Hardenberg. De Commissie Bezwaarschriften is ingesteld met als taak: het adviseren over de te nemen beslissing op gemaakte bezwaren als bedoeld in de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb).

In de praktijk brengt de commissie - aan de hand van een dossier en een hoorzitting - advies uit aan het betrokken bestuursorgaan. Meestal is dat het college van burgemeester en wethouders, af en toe de burgemeester en in zeer uitzonderlijke gevallen de gemeenteraad. Uitgesloten van advies zijn bezwaarschriften in het kader van gemeentelijke leges- en belastingverordeningen en de Wet waardering onroerende zaken.

In de jaren 2017, 2018 en 2019 bestond de commissie uit de volgende onafhankelijke leden:

- de heer A.J. Afink (algemeen voorzitter)
- de heer mr. L.P.V.A. Roijackers (voorzitter)
- mevrouw mr. C.E. Wolf (voorzitter)
- de heer S.B. ten Kate (lid)
- de heer mr. H. ten Hoven (lid)
- de heer L. van der Tol (lid)
- de heer mr. E.H.H. Schelhaas (lid)
- mevrouw mr. C.E.J.M. Vertegaal-Kerssemakers (lid)

Van de heer mr. O. Pol heeft de commissie eind 2017 afscheid genomen. De heer A.J. Afink heeft eind 2019 afscheid genomen. Hij is 12 jaar voorzitter geweest van de bezwarencommissie.

De commissie vergadert volgens rooster in principe twee keer per maand: op woensdagmiddag en donderdagmiddag in Hardenberg. Telkens komen een voorzitter en twee leden bijeen. Zo nodig komt de commissie op afroep bijeen.

Gedurende de verslagperiode jaar waren de heer mr. C. van Ramshorst en de heer W.J. van Emmen secretaris van de commissie, administratief ondersteund door mevrouw I. Kuiper.

Het secretariaat is ondergebracht bij het cluster Juridische Zaken van het team Personeel, Juridische Zaken en Communicatie.

Inhoud jaarverslag

In hoofdstuk 1 wordt ingegaan op de ervaringen van de commissie in de jaren 2017, 2018 en 2019 waarna in hoofdstuk 2 aandacht wordt besteed aan de adviezen die de commissie heeft uitgebracht. Hoofdstuk 3 bevat enige aanbevelingen.

2. Ervaringen met de procedure

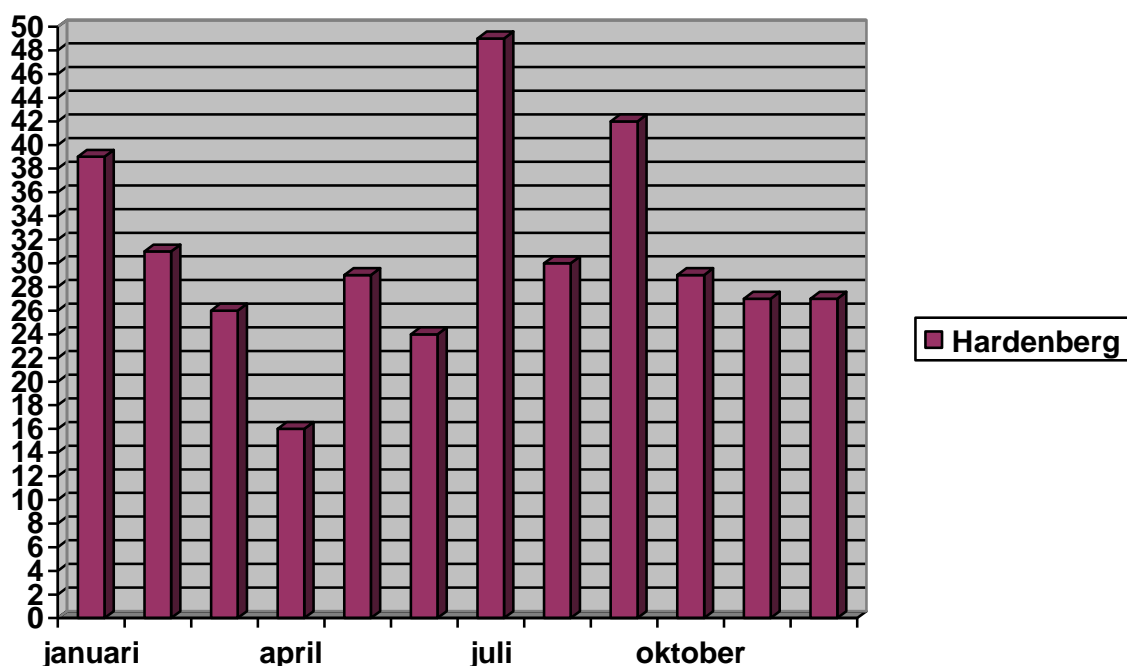
2.1 Instroom van bezwaarschriften

De instroom van bezwaarschriften vond in de drie verslagjaren van het verslag niet gelijkmatig over het jaar verspreid plaats. Gebruikelijk is er een daling in de zomermaanden doordat dan minder besluiten worden genomen en bezwaarmakers in de zomer vaak om uitstel van behandeling van hun bezwaarschriften vragen, wegens vakantie. Opvallend is daarom, dat in de zomers van de verslagjaren juist relatief veel bezwaarschriften binnenkamen. De instroom kan per maand daarom behoorlijk wisselen, zonder dat daarvoor een duidelijk aanwijsbare reden is.

In de jaren voorafgaand aan de verslagperiode kwamen in 2015 nog 178 bezwaarschriften binnen. In dat jaar was sprake van een flinke stijging door het versturen van besluiten over wijzigingen in de huishoudelijke hulp als gevolg van de inwerkingtreding van de Wmo 2015. Daarnaast zijn in dat jaar veel bezwaarschriften binnengekomen over de individuele inkomenstoelage die door gewijzigd (Rijks-) beleid minder werd toegekend. Een uitschieter! In het jaar 2016 zette een daling in naar 117.

In het verslagjaar 2017 bleef de teller staan op 108. In de jaren 2018 en 2019 groeide het aantal bezwaarschriften weer: in beide jaren 144 stuks.

Onderstaande grafiek laat zien hoe de instroom was in de periode 2017-2018- 2019:

2.2 Advies- en beslistermijnen

De Awb stelt termijnen waarbinnen op een bezwaarschrift beslist moet zijn. Het bestuursorgaan moet binnen twaalf weken, nadat de bezwarentermijn is verstreken, een beslissing op het bezwaar nemen. Deze termijn kan met ten hoogste zes weken worden verdaagd. Verder uitstel is mogelijk voor zover de indiener

van het bezwaarschrift daarmee instemt en andere belanghebbenden daardoor niet in hun belangen worden geschaad of ermee instemmen.

2.3 Uitstel van behandeling en wachttijden

De behandelduur van bezwaarschriften is vaak afhankelijk van externe factoren. Rechtshulpverleners, zoals advocaten en rechtsbijstandverleners, vragen regelmatig, nadat zij een zogenoemd pro-forma bezwaarschrift hebben ingediend, om een termijn voor het indienen van (nadere) gronden van het bezwaarschrift. Daarnaast verzoeken bezwaarmakers regelmatig – wegens ziekte of vakantie – om uitstel van behandeling. In de verslagperiode ging het in slechts twee gevallen om lang wachten op reacties van de vakafdeling.

Het binnen de beslistermijn blijven is geen doel op zich. Als alle partijen instemmen met een langere beslistermijn (bijvoorbeeld omdat men tijd wil nemen voor nader overleg), terwijl derde-belanghebbenden hierdoor niet worden benadeeld, is er geen 'probleem'.

De wet biedt hiertoe ook de mogelijkheid (artikel 7:10, lid 4, Awb: "Verder uitstel is mogelijk voor zover:

- a. alle belanghebbenden daarmee instemmen;
- b. de indiener van het bezwaarschrift daarmee instemt en andere belanghebbenden daardoor niet in hun belangen kunnen worden geschaad, of;
- c. dit nodig is in verband met de naleving van wettelijke procedurevoorschriften."

Met andere woorden: het niet halen van de beslistermijn is in die gevallen geen reden tot zorg of aanleiding tot 'acties'.

2.4 Nader overleg en onderzoek

Als de commissie van oordeel is dat zij over onvoldoende gegevens beschikt voor het uitbrengen van een advies, kan tijdens de hoorzitting de zaak worden aangehouden en kan de voorzitter van de commissie om een nader onderzoek vragen. Dit onderzoek kan zowel de commissie zelf doen of - in opdracht van de commissie - door een derde partij of de vakafdeling worden gedaan. Als het nader onderzoek nieuwe en relevante gegevens oplevert die van belang kunnen zijn voor de op het bezwaar te nemen beslissing, worden de nieuwe gegevens toegestuurd aan bezwaarmaker en de vakafdeling voor eventuele nadere opmerkingen. De mogelijkheid bestaat om een tweede hoorzitting te beleggen.

In een aantal gevallen wordt tijdens de hoorzitting afgesproken, dat nader overleg plaatsvindt tussen bezwaarmaker en de vakafdeling. Het uitbrengen van advies en de beslissing op bezwaar worden dan aangehouden, in afwachting van de resultaten van het overleg. Nader overleg leidt niet altijd tot snel resultaat. Vaak kost het weken - bijvoorbeeld door uitwisseling van nadere stukken of het maken van nieuwe offertes - voordat partijen al dan niet tot een oplossing komen. Om de voortgang te bevorderen bewaakt het secretariaat de voortgang van het nader overleg. Regelmatig moet het secretariaat (meestal met succes) zowel de vakafdeling als bezwaarmaker aansporen om de benodigde actie te ondernemen. Als nader overleg niet voor alle partijen het gewenste resultaat oplevert, brengt de commissie alsnog advies uit waarna een formele beslissing op het bezwaar volgt.

2.5 Behandelduur bezwaarschriften

Het onderstaande schema geeft de volgende behandeltermijnen aan. Hierbij is gerekend met netto termijnen, waaruit de vertraging door het wachten op gronden en / of nadere stukken, en ander uitstel zo veel mogelijk is weggefilterd.

De behandeltermijn¹ van de bezwaarschriften in (2016, 2017, 2018 en 2019)

Jaar	Gemiddeld aantal weken tot advies	Besluit binnen minder dan of gelijk aan 14 weken, gerekend vanaf datum binnenkomst	Gemiddeld aantal weken tot besluit op bezwaarschrift	Aantal behandelde bezwaarschriften
2016	12,2	49	3,4	117
2017	11,7	18	1,3	108
2018	14,1	36	2	144
2019	13,3	11	4,8	144

Uit deze cijfers blijkt dat de benodigde termijn voor het opstellen van het advies in 2018 is opgelopen naar 14,1 weken. Wat betreft het gemiddeld aantal weken vanaf het verzenden van het advies tot het besluit op het bezwaarschrift is de behandelduur in 2019 opgelopen tot 4,8 weken. Dit is vooral veroorzaakt door personele problemen bij de afdeling Maatschappelijk Domein.

2.6 Aantal behandelde bezwaarschriften / uitgebrachte adviezen

In het verslagjaar 2017 is de commissie 20 keer bijeengekomen.

In totaal heeft de commissie in 2017 107 bezwaarschriften ontvangen. De commissie heeft in het verslagjaar 2017 in totaal 120 bezwaarschriften in behandeling genomen. Dit is inclusief 13 bezwaarschriften die zijn binnengekomen in het jaar 2016 maar zijn behandeld in het verslagjaar 2017.

De commissie heeft in 2017 in totaal 47 (plus 13 adviezen over bezwaren uit 2016) = 60 adviezen uitgebracht.

¹ Het gaat hier om de behandeltermijn waarbij geen rekening gehouden met vertraging door het vragen van uitstel voor het indienen van de redenen van het bezwaar. Meestal is dit twee tot drie weken. Ook is geen rekening gehouden met uitstel door informeel overleg tussen de gemeenten en bezwaarmakers.

In het verslag jaar 2018 is de commissie 21 keer bijeengekomen.

In totaal heeft de commissie in 2018 144 bezwaarschriften ontvangen. De commissie heeft in het verslagjaar 2018 in totaal 157 bezwaarschriften in behandeling genomen. Dit is inclusief 13 bezwaarschriften die zijn binnengekomen in het jaar 2017 maar zijn behandeld in het verslagjaar 2018.

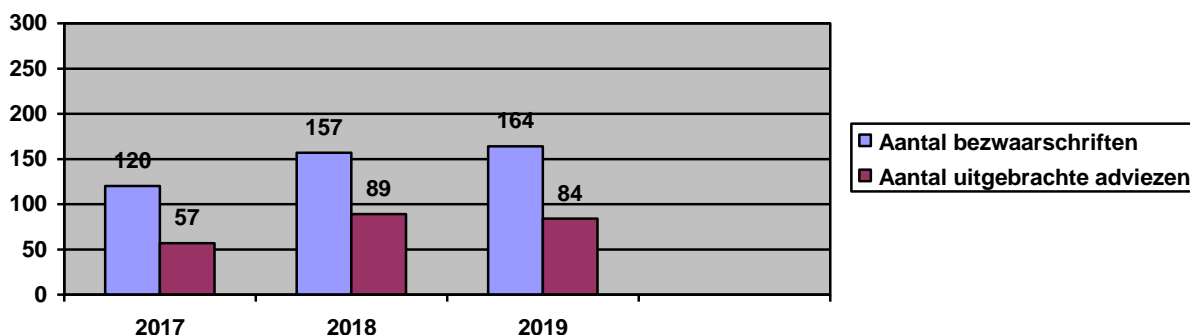
De commissie heeft in totaal 76 plus 13 adviezen (over bezwaren uit 2017) = 89 adviezen uitgebracht. In het jaar 2018 zijn nog 13 adviezen uitgebracht over bezwaarschriften die zijn binnengekomen in het jaar 2017.

In het verslagjaar 2019 is de commissie 23 keer bijeengekomen.

In totaal heeft de commissie in 2019 144 bezwaarschriften ontvangen. De commissie heeft in het verslagjaar 2019 in totaal 164 bezwaarschriften in behandeling genomen. Dit is inclusief 20 bezwaarschriften die zijn binnengekomen in het jaar 2018 maar zijn behandeld in het verslagjaar 2019.

De commissie heeft in totaal 60 plus 20 adviezen (over bezwaren uit 2018) = 80 adviezen uitgebracht. In het verslagjaar 2019 zijn nog 20 adviezen uitgebracht over bezwaarschriften die zijn binnengekomen in het jaar 2018. Deze adviezen worden meegenomen in het verslagjaar 2019.

Aantal binnengekomen bezwaarschriften/uitgebrachte adviezen (2017, 2018 en 2019)

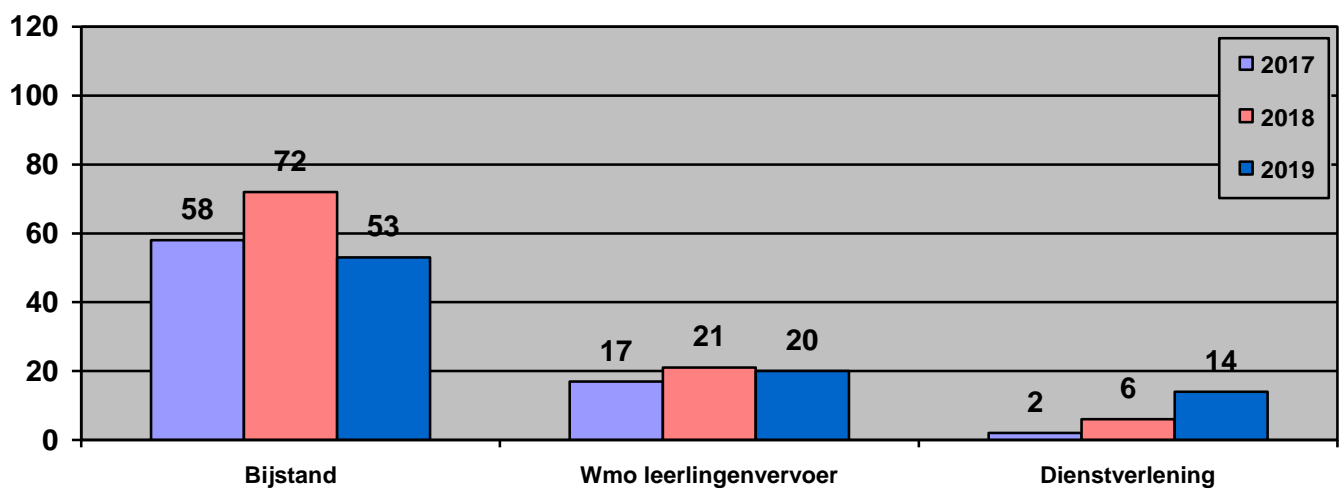
Het verschil tussen het aantal (binnengekomen) bezwaarschriften en het aantal uitgebrachte adviezen wordt verklaard doordat ook een deel van de bezwaarschriften werd ingetrokken en door bezwaarschriften die nog in behandeling zijn.

2.7 Het aantal bezwaarschriften per afdeling

Bij de indeling is rekening gehouden met de indeling in afdelingen. Alleen bij het Maatschappelijk Domein is de onderverdeling tussen de Wet maatschappelijke ondersteuning/leerlingenvervoer en de Participatiewet aangebracht.

Na een forse daling in 2016 is het aantal bezwaarschriften in het kader van de Wmo / leerlingenvervoer in de verslagperiode stabiel rond 20 bezwaren per jaar. Bij de Participatiewet ligt het aantal bezwaarschriften gemiddeld rond 60 stuks. Bij de Participatiewet hebben de meeste bezwaarschriften betrekking op het terugvorderen van bijstand en het toepassen van maatregelen waardoor de periodieke bijstandsuitkering wordt verlaagd. Bezwaarschriften over opgelegde boetes zijn niet binnengekomen.

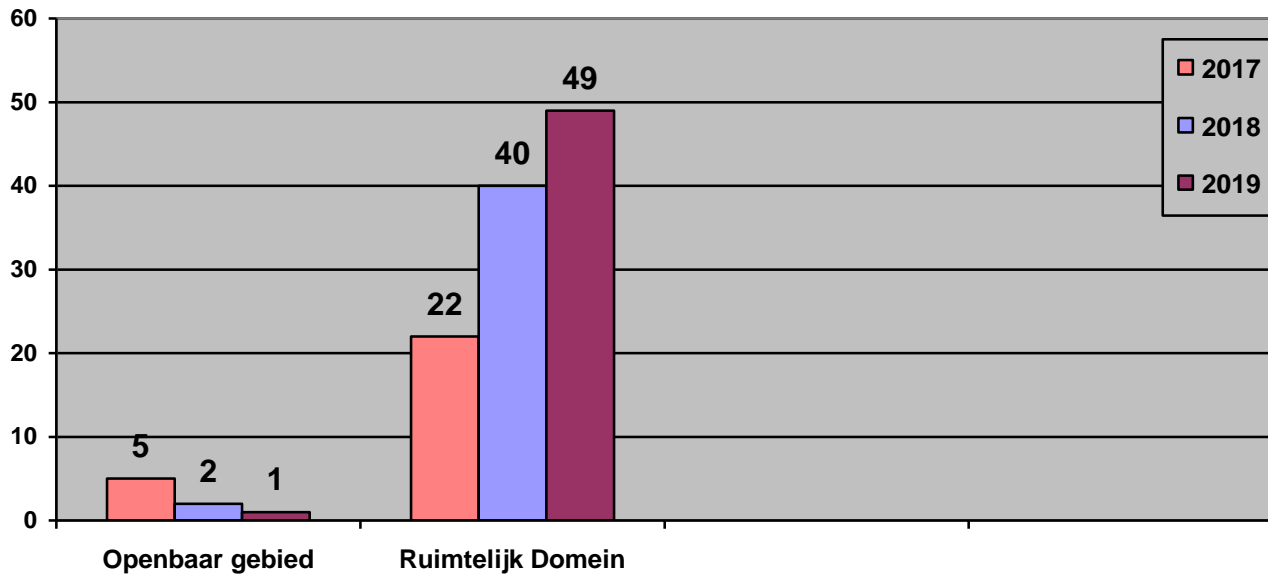
Aantal bezwaarschriften per afdeling/cluster (2017, 2018 en 2019)

Het aantal bezwaarschriften op het terrein van omgevingsrecht is in de verslagperiode gestegen. In het jaar 2019 zijn echter 13 bezwaarschriften tegen één besluit ingediend. Dit vertekent het beeld.

Tweede derde van de bezwaarschriften heeft betrekking op verleende omgevingsvergunningen. De rest van de bezwaarschriften van de afdeling Ruimtelijk Domein heeft betrekking op het handhaven met lasten onder dwangsom.

2.8 Hoorzitting

Het bestuursorgaan (meestal het college van burgemeester en wethouders) laat zich bij de commissie vertegenwoordigen door een ambtenaar van de vakafdeling die het besluit namens het bestuursorgaan genomen heeft of het besluit van het bestuursorgaan heeft voorbereid.

De commissie is tevreden over de wijze van optreden van de ambtelijke vertegenwoordigers. Zij zijn goed voorbereid op mogelijke vragen. Hierbij merkt de commissie op dat de ambtenaar het bestuursorgaan vertegenwoordigt, wat betekent dat hij of zij ook vragen kan krijgen die niet altijd op het eigen vakgebied liggen. Soms levert dit problemen op omdat deze vragen niet waren voorzien. Zo nodig kan de vertegenwoordiger een collega van een ander vakterrein vooraf raadplegen of meenemen naar de hoorzitting.

Bij zaken die liggen op het terrein van de Participatiewet en de Wmo valt het nog steeds op dat de vertegenwoordigers van het college (i.c. medewerkers van bezwaar en beroep van de afdeling MD) niet zelf betrokken zijn geweest bij de besluitvorming. De commissie is van mening dat door deze werkwijze onvoldoende 'leereffect' uitgaat van de adviezen die de commissie uitbrengt. In ieder geval bij zaken op het terrein van bijstandsfraude is het zeer aan te raden dat naast de vertegenwoordiger van bezwaar en beroep (EKT) de MD-medewerker Handhaving bij de zitting aanwezig is.

2.9 Zonder hoorzitting afdoen

De commissie hoort de partijen (bezwaarmaker en het bestuursorgaan) niet, als een bezwaarschrift kennelijk niet-ontvankelijk is. Dat is bijvoorbeeld het geval als het bezwaarschrift zonder goede reden te laat is ingediend², als er geen sprake is van een besluit in de zin van de Awb of als de bezwaarmaker geen belanghebbende is bij het bestreden besluit.

² Wat 'verschoonbare redenen' zijn, is in de rechtspraak grondig uitgekristalliseerd.

In die gevallen heeft het geen zin om bezwaarmakers op te roepen en te laten komen en zij na de zitting vernemen dat hun bezwaarschrift niet-ontvankelijk is en niet inhoudelijk wordt behandeld. De betrokken bezwaarmakers worden in een brief op de hoogte gesteld van het feit dat de voorzitter van de commissie heeft besloten om af te zien van het horen. De wetgeving voorziet in het afzien van horen in bepaalde gevallen.

In het verslagjaar 2017 is dit in 8 gevallen afgezien van horen. In het jaar 2018 was dit 12 keer het geval en in 2019 4 keer.

Als er twijfel is over de ontvankelijkheid, dan hoort de commissie bezwaarmakers wel. In de verslagperiode is bij dit bij enkele dossiers gebeurd.

2.10 Ingetrokken bezwaarschriften

Ook in de periode 2017-2019 zijn meerdere bezwaarschriften ingetrokken of anders afgehandeld, namelijk 190 stuks, dat is 48% van de in de verslagperiode ingediende bezwaarschriften. Het gemiddelde over de afgelopen 10 jaar ligt op 33%.

Net als in voorgaande jaren zijn de meeste intrekkingen het gevolg van nader overleg tussen de behandelend ambtenaar, de secretaris van de Commissie Bezwaarschriften, de vergunninghouder/-aanvrager om een voorziening of uitkering en/of derde-belanghebbende. In bijna alle gevallen is dit gebeurd vóórdat een hoorzitting is gehouden. In al die gevallen vond intensief overleg plaats tussen de behandelende afdeling en het secretariaat van de commissie. In twee gevallen is het bezwaar na de hoorzitting ingetrokken. Op basis van nieuwe gegevens kon bezwaarmaker tegemoet worden gekomen.

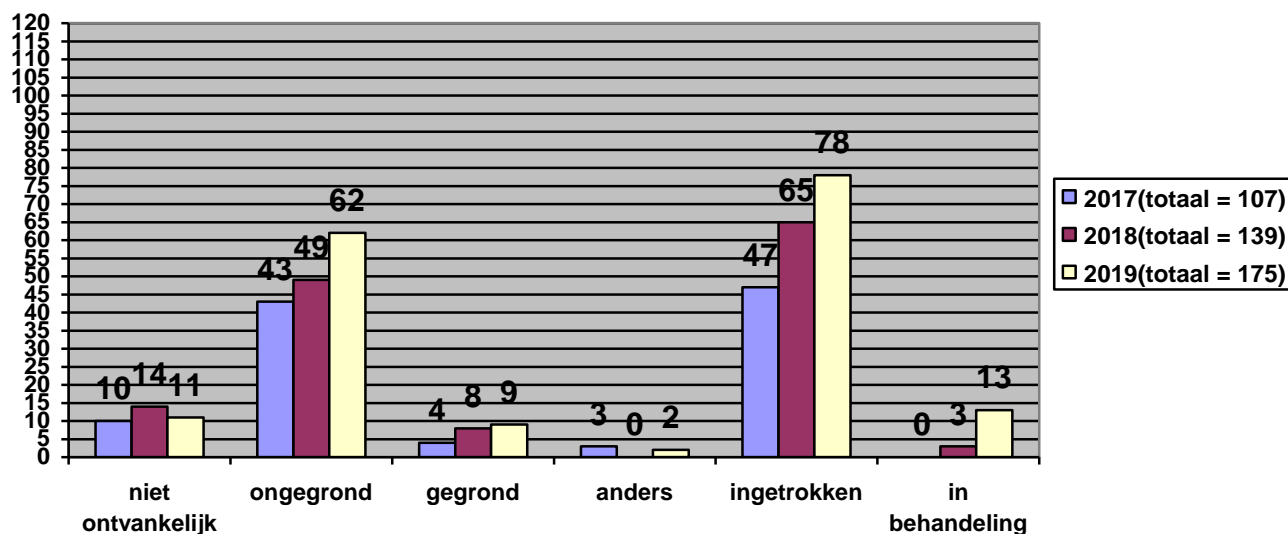
Dit hoge percentage laat zien dat de formele afhandeling in een hoorzitting een ultimum remedium is. Als er voorafgaand aan formele afhandeling ruimte is voor een alternatieve geschillenbeslechting, dan wordt die ook te baat genomen!

3 Het advies

Als het bezwaarschrift de ontvankelijkheidstoets doorstaat, beoordeelt de commissie of het bezwaar al dan niet (gedeeltelijk) gegrond is, of het bestreden besluit moet worden herroepen en of in de plaats daarvan een inhoudelijk andersluidend besluit moet worden genomen.

Hierbij past de opmerking dat de Awb in het kader van de heroverweging de termen gegrond en ongegrond niet gebruikt. Artikel 7:11, tweede lid van deze wet zegt: "Voor zover de heroverweging daartoe aanleiding geeft, herroept het bestuursorgaan het bestreden besluit en neemt het voor zover nodig in de plaats daarvan een nieuw besluit". Dit betekent, dat de commissie zorgvuldig met de termen gegrond en ongegrond om moet gaan. Zo komt het voor dat de commissie van oordeel is, dat het bestreden besluit om (procedurele) redenen niet in stand kan blijven, zonder dat de bezwaarmaker deze gronden aanvoerde. In dat geval is de term gegrond niet op zijn plaats, maar zal het oorspronkelijke besluit wel herroepen moeten worden.

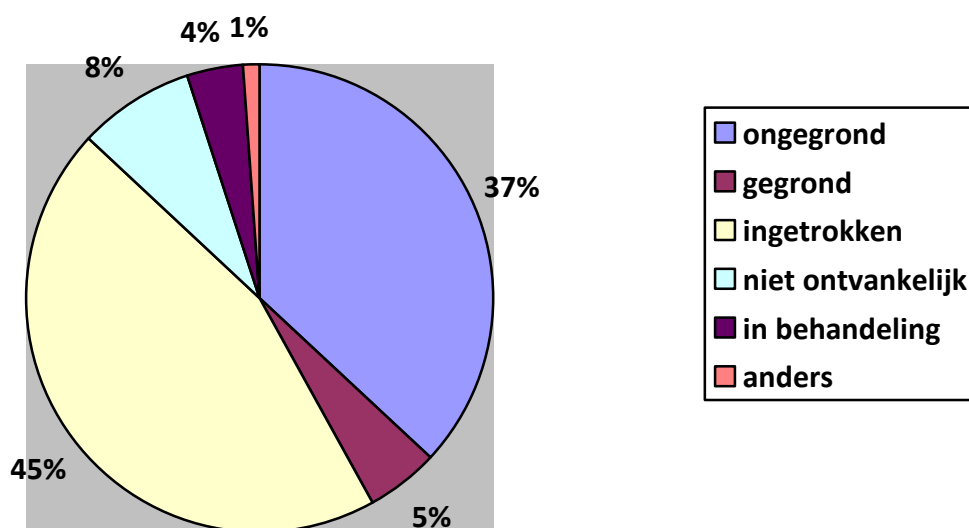
Overzicht adviezen, ingetrokken en in behandeling zijnde bezwaarschriften (2017, 2018 en 2019)

Bij de gegronde bezwaarschriften is in bijna alle gevallen sprake van strijd met het zorgvuldigheidsbeginsel (artikel 3:4 Awb), strijd met een wettelijk voorschrift of het motiveringsbeginsel (artikel 3:46 Awb).

De categorie 'anders' bestaat voornamelijk uit gemengde adviezen. Dat wil zeggen dat een bezwaarschrift naar het oordeel van de commissie deels gegrond en deels ongegrond was.

Overzicht van gegeven adviezen, in behandeling zijnde zaken en ingetrokken zaken (in totaal 421 (2017, 2018 en 2019) in percentages

3.1 Afwijken van het advies van de Commissie

Nadat het advies van de commissie is uitgebracht overweegt het bestuursorgaan of het advies wordt overgenomen. In de drie verslagjaren zijn de adviezen van de commissie – behoudens enkele kleine onderdelen – overgenomen door het bestuursorgaan. Als regel geldt dat de zogenaamde contraire besluiten voorgelegd worden aan het college.

3.2 Kosten

Het is mogelijk dat succesvolle bezwaarmakers de door hen gemaakte kosten in de bezwaarfase bij de gemeente kunnen declareren. De proceskosten worden op grond van een landelijk vastgesteld systeem in de vorm van forfaitaire bedragen vergoed. Kostenvergoeding vindt alleen plaats als er vóór de beslissing op bezwaar om is gevraagd, het bezwaar wegens een aan het bestuursorgaan te wijten onrechtmatigheid gegrond is en het bestreden besluit is herroepen. In de folder bij de ontvangstbevestiging is hieraan een paragraaf gewijd. Het gaat hier vooral om kosten van professionele rechtshulp, zoals advocaten, medewerkers van rechtsbijstandverzekeraars en juristen van vakbonden.

In de verslagperiode 2017 t/m 2019 heeft de commissie ook geadviseerd over proceskosten.

In het verslagjaar 2017 was dit bedrag nihil

In het verslagjaar 2018 is in drie zaken in totaal een bedrag van € 2.505 toegekend.

In het verslagjaar 2019 betrof het vijf zaken. Totale kosten € 4.608.

4. Aanbevelingen van de Commissie Bezwaarschriften

Op basis van ervaringen in 2017, 2018 en 2019 doet de commissie (samengevat) de onderstaande aanbevelingen.

1. In besluiten van uw college behoort altijd de juiste juridische grondslag (de regeling, de relevante artikelen uit de wet of de verordening) te worden vermeld. Dit geldt niet alleen bij beschikkingen die veel worden gebruikt maar juist ook bij het afwijzen van een voorziening of uitkering. Daarnaast dienen ook de inhoudelijke, vaak afwijzende, redenen goed omschreven te zijn.
2. Aan een besluit behoort een deugdelijk onderzoek naar alle relevante feiten en een daarop gebaseerde belangenafweging vooraf te gaan. Anders is het goed motiveren van een besluit niet mogelijk. Zorg voor een voldoende geïndividualiseerd besluit en gebruik daarbij begrijpelijke taal.
3. Bij bezwaren over evenementensubsidies verdient het aanbeveling dat de criteria uit artikel 3 van de toepasselijke verordening en kwalificaties uit de beschikkingen nader worden toegelicht in een beleidsregel of in een toelichting bij de verordening.
4. Voor een gelijke en rechtvaardige behandeling van aanvragers verdient het aanbeveling pas een glijdende schaal toe te passen bij het verstrekken van individuele inkomensvoetstukken. Bij een inkomen dat bijvoorbeeld € 10 boven de toepasselijke inkomensnorm ligt, ontvangt de aanvrager niets.
5. In besluiten over individuele inkomensvoetstukken moeten alleen de gronden van afwijzing worden vermeld. Het vermelden van alle mogelijk toepasselijke redenen om af te wijzen zoals nu praktijk is, is niet relevant en wekt verwarring bij de lezer van het besluit.
6. De Wet maatschappelijke ondersteuning is een voorliggende voorziening op de Participatiewet. Dit houdt in dat als op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning geen voorzieningen mogelijk zijn of een eigen bijdrage van toepassing is, bij de Participatiewet geen ruimte voor bijstandsverlening is (zie artikel 15 van de Participatiewet).
7. In een bewijs van ontvangst van stukken ook vermelden welke stukken zijn ingeleverd. Als aan de balie stukken worden ingeleverd zorg dan standaard voor het verstrekken van een ontvangstbewijs.
8. Bij facturen (medische kosten, reiskosten, griffierechten, bewindvoering en kosten rechtsbijstand) die worden ingeleverd bij een verzoek om bijzondere bijstand, zou moeten worden uitgegaan van de datum van de factuur. Aanvragen die binnen twee maanden na de datum van de factuur binnenkomen, komen in beginsel voor toekenning van bijstand in aanmerking.